

gøre; vi maatte nøjes med det slette Træ, vi fik. Men jeg spurgte naturligvis Arkitekterne, hvorfor de havde strøget en saadan Betegnelse; de maatte jo vide, at deraf vilde Følgen blive, at man vilde faa et betydeligt ringere og fuldkommen utorsvarligt Materiale; og de fremkom da ganske kynisk med den Bemærkning, at de havde faaet Ordre til at spare. Jeg sagde da: Hvorfor har De saa — for at blive ved Snedkerarbejdet — ikke sparet paa saadanne Ting, som der kunde spares paa, uden at det forringede Bygningens og Arbejdets Værdi. Jeg paaviste, hvorledes man kunde have sparet paa Dimensioner uden at forringe Kvaliteten af Materialet, hvorved Bygningen teknisk vilde være lige saa god; i Stedet for at anvende 6—8 Tommers Fodpanel kunde man have nøjedes med 4—5 Tommer og derved sparet en betydelig Sum; og lignende Eksempler kunde anføres flere Steder. Men det fandt man ikke Anledning til, fordi Arbejdet skulde præsentere sig, særlig overfor Folk, som ikke havde Sagkundskab, deriblandt det højtærede Medlem. Men det hævnner sig bagefter, og Hævnen, kan jeg sige, har allerede indfundet sig, idet Materialet ikke en Gang nu, inden Arbejdet bliver færdigt, kan staa for Tidens Tand. Man vil heraf se, at her er et Spørgsmaal, som man ved et overfladisk Syn slet ikke faar Øje paa, og som i Fremtiden vil medføre stor Bekostning for Staten; der vil komme Reparationer og mange andre Ting, som vil koste mange Penge. Jeg skal fremføre et andet lille Forhold, som man heller ikke ved første Øjekast ser; det vedrører Rektorboligerne. Ved disse Rektorboliger, som for det første har en Loftshøjde, der næsten gør dem utjenlige til Menneskeboliger, og en Størrelse, der er næsten lige saa ubehagelig for de vedkommende, opdagede vi, da vi kom derover, at der i Rektors Dagligstue fandtes en Rensedør, hvorfra al Sod og Snavs fra Skorstenen skulde renses ud. Jeg spurgte naturligvis, hvorfor man havde gjort det, men ved at se nøjere efter erfarede jeg, at Skorstenen ikke var ført til Bunds, det vil sige, den endte i Stueetagen, og saa var det let forstaaeligt, at man ikke kunde have en Rensedør i Kælderen, naar Skorstenen ikke gik derned. Arkitekten svarede, at det kostede ikke mere end at lade Skorstenen gaa ned. Jeg sagde: Mange Gange mere, fordi disse Skorstene staaar paa nogle mægtige Jernbjælker, som koster mange Gange mere end at lade Skorstenen gaa til Bunds. Og hvorfor vilde man ikke

lade Skorstenen gaa til Bunds? Fordi man ikke vilde have dette Hjørne, som fremkommer i Kældere, og som vi ellers ser alle Vegne i vore Stuer, hvor der er Skorstene. Og da jeg spurgte, hvad der skulde være i den Kælder, svarede Arkitekten, at det var Drengenes Cyklekælder. Nu kunde jeg se bort fra alt det, men jeg sagde, at foruden, at det koster en Masse Penge, vilde det betyde, at der aldrig blev ordentligt Træk i disse Skorstene, og desværre fik jeg i alt for høj Grad Ret. Der var ikke gaaet lang Tid, før man fik Meddelelse ovre fra Rektor om, at han ikke kunde faa opvarmet sine Stuer, fordi Skorstenen ikke kunde trække. Der blev saa til Trods for, at der var lavet smukke Nicher ind i Væggen, sat nye Kakkelovne op, der var saa betydeligt større end Nicherne, at de staaar langt ude paa Gulvet med Rør gennem Nichen, men det gjorde ikke Trækket i Skorstenen bedre. Kort Tid efter fik Byggeudvalget Meddelelse bilagt med Lægeerklæring om, at man maatte forandre det System, for nu var Rektors Børn to Gange blevet kulforgiftede, og Lejligheden var, som den var, nu umulig at bebo. Byggeudvalget maatte optage dette Spørgsmaal til nøje Overvejelse. Det var klart, at det var rigtigt, og man maatte gaa til at indlægge et særligt Centralvarmeanlæg i Rektorboligen, som kostede 12 000 Kr. Det er blot saadan ganske enkelte Smaating, som fornuftige Mennesker, hvis saadanne var spurgt, afgjort paa Forhaand vilde have lavet om.

Der er flere, der har talt om, at der er anvendt tynde Mursten. Det er en Sygdom hos Arkitekterne, at man er gaet til at forlange disse Mursten, det er en Smagssag, om de er skønne eller uskønne, jeg siger, de er uskønne, men ganske særlig er de upraktiske; det var ogsaa gamle Professor Kampmanns Mening at bruge vore smukke, danske, røde, haandstrøgne Sten, som baade er det smukkeste og stærkeste Byggemateriale, der findes, jeg kan godt sige: paa hele Kloden, naar man da ikke skal bruge ædelt Materiale, som Granit, Marmor og lignende, og det er sagt, at disse Sten foranledigede en Udgift paa 29 000 Kr. Nej, meget, meget mere end 29 000 Kr., det er kun det, Stenene kostede mere, men dertil kom den forøgede Arbejds løn, forøget Mørtelmængde, da der er to Fuger for hver ellers een Fuge. Og selv alt det ufortalt, er der blevet betydeligt ringere Arbejde ud deraf, og det vil enhver praktisk bygningskyndig Mand kunne se,